

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. I. An Ecclesia vera debeat esse semper visibilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

nem amplecterentur; cum non haberent, unde veram à falsa dignoscerent: imò nulla jam esset vera religio in mundo, contra dicta n. 220. vel certe non essent obligati homines ad eam amplectendam, & ipsa foret otiose instituta.

285. Ob. ultimò. Notæ veræ Ecclesiæ non debent assignari illæ quatuor, allatæ n. 271. sed aliæ ex Calvino, Brentio, & Augustana confessione, de quibus videatur Tannerus tom. 3. disp. 1. q. 3. n. 96. scilicet pura, ac sincera prædicatio verbi Divini, & legitima administratio sacramentorum: alii addunt constantiam in confessione fidei, atque obedientiam erga ministros verbi, quatenus verbum administrant: ergo. Resp. neg. ant. Notæ nostræ desumptæ sunt ex Concilio Nicæno, & non tantum ex cerebro unius, aut alterius hæretici. Dein signa, à sectariis istis allata, sunt magis obscura, quàm sit ipsa Ecclesia independentè à signis; nam de hoc ipso vel maximè dubitatur inter varias sectas, quænam habeat veram prædicationem, legitimum usum sacramentorum &c. & in omnibus sectis aliqui, si non constantes, saltem pertinaces sunt: quanquam tot, tamque illustra martyrum testimonia, pro alia, quàm pro nostra non dentur. Subjectio etiam ad ministros religionis aliqua apud omnes datur; unde ista signa quælibet secta sibi arrogabit: adeoque ex his, nudè sumptis, nisi aliunde majus discrimen ostendatur, & ipsa e. g. veritas doctrinæ, per alia signa monstretur, nihil certi rescitur: sed, ut prius, obscura manebit Ecclesia.

QUÆSTIO III.

De Ecclesiæ Proprietatibus.

ARTICULUS I.

An Ecclesia Vera debeat esse semper visibilis.

286. **E**cclēsiā esse visibilem (ut rectè Tannerus tom. 3. disp. 1. q. 3. n. 85. ait) est, eam esse idem, ut vera doctrina, ac professio fidei, & legitima sacramentorum administratio in perpetuū vigeat, ac palam in oculos, trāsque incurrat: dein, ut talibus signis sit secta, ut ab aliis catibus infidelium possit discerni, & evidenter credibile sit, eam solam esse veram. Hanc visibilitatem perpetuam Ecclesiæ veræ omnibus modis negant nostri temporis sectarii: quamvis enim ipsimet dicant, Ecclesiam ab initio, per primos circiter quadringentos, vel quingentos annos esse visibilem; at postea, per plura sæcula, additam fuisse invisibilem, audacissimè asserunt; quippe facili vident, si Ecclesia visibilis esse debeat, eorum sectam non esse veram Ecclesiam; cum ante ducentos, & paucius amplius annos, nulla Ecclesia Lutheranom, vel Calvinistarum, vel Zvingliano-

rum, fuerit ulla in orbis parte visibilis. Quamvis enim fuerint antiqui hæretici, qui errorēs eorum aliquos tenuerint, tamen nulla secta in omnibus, etiam substantialibus cum ipsis omnino convenit, ut ostendit Tannerus n. 274. à nobis citatus.

287. Dico cum Catholicis omnibus, Ecclesia vera debet esse semper visibilis. Prob. 1. *Isaia 61. v. 8. & 9. dicitur Fœdus perpetuum feriam eis, & scient in gentibus semen eorum, & germen eorum in medio populorum: omnes, qui viderint eos, cognoscant illos; quia isti sunt semen, cui benedixit Dominus.* Quòd autem hoc capite de Ecclesia sermo sit, colligitur, tum ex *Luca 4. v. 17.* ubi Christus capit illud caput *Isaia* legere, & postea *v. 21.* dixit: *Quia hodie impleta est hæc Scriptura in auribus vestris:* tum ex SS. Patribus, communiter id ita explicantibus. Rursus *Psal. 18. v. 6.* dicitur: *In sole posuit tabernaculum suum: quem locum explicans S. Augustinus enarrat. in hunc psalmum, expositione. 2. ait: In manifestatione Ecclesiam suam, non in occulto, non quæ lateat velut operta, ne forte fiat, sicut operta super greges hæreticorum.* Hinc quoque S. Chrysostomus *homilia 4. in illud Isaia: vidi Dominum c. 6. v. 1.* ait: *Facilius est, solem extinguere, quàm Ecclesiam evanescere.* Confirm. Ecclesia in Scripturis dicitur *mons domus Domini in vertice montium. Isaia 2. v. 2.* *lucerna non sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus. Matth. 5. v. 15.* *civitas supra montem posita, quæ non potest abscondi: ibidem v. 14.* sed hæc utique sunt visibilia, & consequenter per ea Ecclesia denotatur visibilis: ergo.

288. Probatur 2. conclusio. Omnes homines tenentur ingredi veram Ecclesiam, & quidem omni tempore; quia extra illam nunquam est salus, ut habetur ex *Lateranensi c. firmiter: Una verò est fidelium universalis Ecclesia, extra quam nullus omnino salvatur: idemque probatum est à n. 258.* ergo debet ea esse visibilis; alias enim homines eam reperire non possent, adeoque tenerentur ad impossibile. Rursus debent omni tempore denunciari posse Ecclesiæ defectus fratrum, quos correctio fraterna non emendat; neque enim tantum uni homini, sed omnibus, & pro omnibus temporibus, dictum est à Christo *Matth. 18. v. 17.* *Quod si non audierit eos, dic Ecclesia.* Item Christus dedit Ecclesiæ suæ *Pastores, & Doctores*, ut habetur *ad Ephes. 4. v. 11.* qui oves regant, & pascant, & quibus oves obediant, ac rudes credant: & hoc quidem usque ad consummationem Sanctorum, & donec occurramus omnes, scilicet Christo Judici in die judicii: ergo debet Ecclesia semper esse visibilis; alias ista fieri non possent, ut consideranti facili patebit: certè S. Augustinus *l. 19. contra Faustum c. 11.* ait: *In nullum autem nomen religionis, seu verum, seu falsum, coagulari homines possunt, nisi aliquo signaculorum, vel sacramentorum visibilibus, consortio colligentur.* Confr. Ecclesiæ non sufficit ad sanctitatem

fides tantum interior, & occulta, sed requiritur etiam exterior ejusdem professio, ut ait Apostolus ad Rom. 10. v. 10. dicens: *Corde enim creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem*: atqui, si Ecclesia non sit visibilis, non potest dari aperta, & ore facta confessio fidei: ergo debet Ecclesia esse visibilis.

289. Ob. 1. Sacra Scriptura saepe ait, Ecclesiam Christi esse invisibilem: ergo. ant. prob. variis textibus. 1. mō. *Jeremie 31. v. 33. Dabo legem meam in visceribus eorum, & in corde eorum scribam eam.* 2. dō. *Psalm. 44. v. 14. Omnis gloria ejus filie regis ab intus.* 3. tō. *Luce 17. v. 20. Non venit regnum DEI cum observatione: neque dicent: ecce hic, aut ecce illic: ecce enim regnum DEI intra vos est.* 4. tō. *Joannis 4. v. 24. Spiritus est DEUS, & eos, qui adorant eum, in spiritu, & veritate oportet adorare.* 5. tō. 1. Petri 2. v. 5. *Domus spiritualis, sacerdotium sanctum, offerre spirituales hostias, acceptabiles DEO*: ergo. Confir. Christus *Luce 18. v. 8.* dicit: *Veruntamen filius hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra?* ergo sub finem mundi, quando secundo adveniet Christus, ita fides, seu Religio, aut Ecclesia erit occulta, ut vix inveniri queat: ergo etiam aliis temporibus potest esse occulta, vel invisibilis. Resp. his textibus nihil probari.

Ad primum Resp. Jeremias non vult discernere Ecclesiam antiquam à nova per hoc, quod hæc futura sit cæteris internus, aut invisibilis, sed, quod habitura sit majores gratias internas: signa autem externa nullatenus negat. Secundo textu tantum significatur, præcipuum ornamentum Ecclesie esse gratiam interiorem: non verò negatur omnis ornatus exterius visibilis: imò additur ibi etiam vestitus deauratus, & circumdans varietate. In tertio textu sermo est de adventu duplici Christi in mundum: unus est præsens, ratione cujus dicitur, regnum DEI intra nos esse, hoc est, per abundantiorē internam gratiam, per quam in potestate nostra est, observando legem Evangelicam Christum recipere, & regnum DEI acquirere: sicut scilicet Judæis DEUS dicit *Deuteronomii 30. v. 14.* mandatum suum esse juxta ipsos, & in ore, ac corde ipsorum: *Juxta te est sermo valde, in ore tuo, & in corde tuo*: quod S. Paulus ad Rom. 10. v. 8. & 9. explicat de Evangelica lege, quæ corde, & ore impletur, dicens: *Hoc est verbum fidei, quod prædicamus; quia, si confitearis in ore tuo Dominum Jesum, & in corde tuo credideris, quod DEUS illum suscitavit à mortuis, salvus eris.* Alter autem adventus Christi fururus in die judicii, erit improvulus, nec longè antè pro certo tempore prædici poterit: sed quid hæc ad rem nostram?

Quartus textus (ut ex contentu patet) significat tantum, non esse certo loco alligatam orationem, DEO placentem (ut aliquo modo in veteri testamento erat alligata templo Hierosolymitano) sed ubique DE-

UM orari posse, modò non labiis solum, sed etiam corde, & spiritu oreitur: sedetum hoc extra rhombum. Quintus textus S. Petri utique non excludit domos materiales, seu templa, qualia etiam, quamvis satis vacua, habent ipsi sectarii: igitur tantum significat, Ecclesiam esse domum spirituales, non quòd sit invisibilis spiritus, sed quòd à Spiritu Sancto potissimum regatur; sic etiam dicitur homo spiritualis. Spirituales autem hostias appellat Apostolus bona opera; quia, ut meritoria sint, debent esse spiritu, sive fide, & charitate formata. Tandem aliquando, quod non est spirituale quoad substantiam suam, sed tantum spirituali servit, vocatur in Scriptura spirituale: sic S. Paulus 1. Cor. 15. v. 44. etiam corpus vocat *spirituale*. Ad confir. Textus non venit ad rem; non enim ibi sermo est de fide, sed religione, seu de professione fidei Christianæ, sed de fide viva, & ardente, quæ maximè stimulat ad orandum DEUM cum magna fiducia, ad quam orationem ibi hortatur Christus, & cujus aliquem defectum tunc fore insinuat. vide Maldonatum, & Cornelium à Lapide in hunc locum.

290. Ob. 2. SS. Hilarius, & Hieronymus dicunt, Ecclesiam tempore Arianorum latuisse, eandemque etiam fore latentem tempore Antichristi: sicut tempore Eliæ latuit Ecclesia Hebræa: ergo. Resp. Est evidenter falsum, quòd Arianorum tempore ita latuerit Catholica Ecclesia, sicut permille, & plures annos, debuisset latere Ecclesia, juxta Lutherum, vel Calvinum, scilicet ita, ut nemo de ea quidquam sciverit; cum tempore Arianorum semper fuerint manifesti Romani Pontifices, & incomparabiliter magis nota tunc Ecclesia, quam tempore persecutionis factæ ab ethnicis. Unde hi SS. Patres tantum volunt dicere, Ecclesiam non habuisse tunc omnem pristinum splendorem externum, nec non plures fideles latuisse in locis abditis, vel carceribus, id quod etiam fiet tempore Antichristi. Quod attinet ad Eliæ tempora, tunc certè etiam vera fides non fuit è mundo deleta; etsi enim è regno Israël exulasset, tamen fuisset adhuc in regno Juda: imò illis temporibus vivebant Aia, & Josaphat, reges Juda boni, & DEI veri cultores. Adde, quòd in ipso Israël erant septem millia virorum, quorum genus non sunt incurvata ante Baal, 3. Regum. 19. v. 18. unde Ecclesia quidem potest premi, sed non opprimi, vel omnino abscondi.

291. Ob. 3. Ecclesia creditur: ergo non videtur: prob. conf. fides debet esse de re obscura, non visa: ergo. Confir. Est Ecclesia tempore Christi Domini, & Apostolorum fuerit visibilis, non debuit semper manere visibilis: ergo. Resp. dist. conf. ergo Ecclesia non videtur sub ea ratione, sub qua creditur. conc. vel om. conf. sub alia ratione. neg. conf. ad prob. dist. ant. fides debet esse de re, sub omni ratione obscura. neg. ant. sub aliqua ratione. conc. vel om. ant. & neg. conf. Sic S. Thomas Apo-

Apostolus, licet viderit Christum ut hominem, tamen credidit in eum ut DEUM; quia scilicet sub ratione DEI eum non viderat. Sic, licet videamus baptismum, tamen credimus eum, seu ejus virtutem tollendi peccatum &c. quam non videmus. Sic etiam videmus Ecclesiam per signa credibilitatis: sed credimus eam ut affectam infallibili assistentia Spiritus Sancti, quam non videmus: imò nec videmus Ecclesiam ut dictam à DEO, sed eam tantum credimus. Verum de obscuritate fidei plura, quando de evidentia in attestante. Ad confirm. neg. ant. Rationes nostrae n. 288. adductae universales sunt pro omni tempore: textus etiam Scripturae universaliter de Ecclesia in omni statu loquuntur. Accedit, quòd, si Ecclesia facta fuisset invisibilis, certè portæ inferi contra eam praevaluissent; quia impedissent, ne quisquam eam ingredi posset: item ne ingressi possent ore confiteri fidem, parere praeceptis Ecclesiae, pascere, vel instruere alios &c.

292. Ob. 4. Non opus est, ut omnes re ipsa ingrediantur Ecclesiam, modò eam ingrediantur in voto, ut catechumeni: ergo Ecclesia non debet esse visibilis. prob. conf. etsi Ecclesia non esset visibilis, tamen possent omnes desiderare ejus ingressum, seu per votum, & desiderium, intrare Ecclesiam ergo. Resp. neg. conf. ad prob. om. ant. neg. conf. & suppositum; quòd scilicet in eo casu votum illud esset justificans; nam illud votum eatenus justificaret, quatenus esset voluntas, implendi praeceptum obligans ad ingressum Ecclesiae: atqui in eo casu hoc praeceptum tam parum posset dari, quam parum modò hominibus potest dari praeceptum volandi; quia homines illud praeceptum ingrediendi Ecclesiam, in casu Ecclesiae invisibilis, non possent implere, nisi ad summum casualiter: quod de nullo praecepto, prudenter statuto, dici potest: DEUS autem utique, quando praecepit, prudenter praecepit debet; unde in eo casu homines neque possent habere votum, implendi praeceptum ingrediendi Ecclesiam: neque (quod ordinariè saltem requiritur) possent conatum adhibere ad eam inveniendam, & ingrediendam; non enim potest quis velle implere praeceptum, quod non datur. Dein, si omnes tantum haberent hoc votum, nulla daretur Ecclesia: ergo, si DEUS tamen vellet, existere Ecclesiam aliquam invisibilem, deberet providere, ut saltem plures revera Ecclesiam ingrediantur: ad hoc autem requiritur, ut saltem istis sit visibilis, nisi velis dicere, omnia tantum casu contingere, in gravissimo hoc negotio: quod est manifestè absurdum.

293. Ob. 5. Forma Ecclesiae, seu fides interior, non est visibilis: ergo neque Ecclesia. Resp. neg. ant. Inprimis sola fides non est tota forma constituens Ecclesiam, sed etiam requiritur baptismus, communis cultus, & unio membrorum sub eodem capite: atqui baptismus, & communis cultus exterior, atque subjectio erga Vicarium Chri-

sti, & communio fidelium, est utique satis sensibilis, & incurrit in oculos. Quod attinet ad fidem internam, vel etiam cultum internum, licet hic non sit sensibilis immediate in se, est tamen sufficienter sensibilis mediate in alio, scilicet in externa professione: sicut in sacramento poenitentiae, dolor internus est sensibilis per confessionem, vel alius dolor animi, per externos ejulatus.

Quod autem signa ista externa possint fallere, nihil probat; solum enim requiritur sensibilitas eorum tanta, ut quis prudenter possit judicare, hunc, vel illum determinatum hominem, habere fidem internam: quanquam hoc judicium non sit fide certum, sed ad summum moraliter certum. Dein, licet ista signa possint fallere circa hanc, vel illam personam privatam, non tamen possunt fallere circa totam Ecclesiam; nam, cum Christus, non quidem cuique privato, sed tamen toti Ecclesiae, promiserit stabilitatem in fide, non possunt omnes, qui exterius Ecclesiam visibilem constituere censentur, interius fide carere.

ARTICULUS II.

Quinam sint Membra Ecclesiae.

294. **E**cclēsia in genere, ut diximus n. 219. est *societas communis, ex creaturis rationalibus constituta, supernaturali cognitione DEO adhaerens, ejusque vero cultu inter se communicans*. Unde involvit inprimis plures; unus enim non est Ecclesia: imò probabilius neque duo; quia tres in jure dicuntur facere capitulum, & ad congregationem requiruntur caput, & membra; hinc, ut plures dicunt, Adam, & Eva, nondum constituerunt, sed tantum inchoarunt Ecclesiam. Nec obest, quòd jam potuerint mereri, vel etiam poenitentiam agere; quia, quod dici solet, extra Ecclesiam non esse salutem, vel remissionem peccati, aut poenitentiam, intelligi debet de Ecclesia saltem inchoative tali. Secundò debent Ecclesiam constituere creaturae rationales, homines, vel Angeli. Tertiò, cum finis Ecclesiae sit supernaturalis, debet ipsa etiam adhaerere DEO, per cognitionem supernaturalem, scilicet, vel per fidem, vel per visionem intuitivam. Tandem debet inter membra Ecclesiae dari communicatio aliqua mutuum officiorum, & cultus Divini.

Dividitur autem Ecclesia in *Triumphantem, Militantem, & Purgantem*. Prima, seu *triumphans* est Beatorum in coelis: altera, seu *militans* est hominum in terris: tertia, seu *purgans* est animarum in purgatorio; nam damnati in inferno non amplius sunt membra Ecclesiae: neque peculiarem Ecclesiam constituunt; quia nulla inter eos societas, aut communio officiorum: quae tamen inter priores tres Ecclesias vel maximè datur; nam Ecclesia militans triumphantem respicit, & colit ut adjutricem;